

Kuntien rooli työterveysyhtiöiden omistajana

Työ ja terveys ry on kuntaomisteisten työterveyspalvelutuottajien valtakunnallinen keskusjärjestö. Tuotamme työterveyspalvelut yli 500 000 suomalaiselle työntekijälle ja meillä on yli 22 000 asiakassopimusta. Yhdistyksessämme on 30 jäsentä eri puolilta Suomea. Lakisääteisten työterveyspalvelujen lisäksi lähes jokainen jäsenemme tuottaa myös työterveyspainotteista sairaanhoitoa.

Monet omistajakuntamme näkevät toimivan työterveyspalvelun keskeisenä osana kaupungin tai kunnan elinkeinopolitiikkaa. Tällä näkemyksellä kunnat haluavat omalta osaltaan olla turvaamassa alueensa työvoiman työkykyä, ja sitä kautta alueensa yritysten menestymismahdollisuuksia.

Pidämme tärkeänä, että kunnallisesti omistettujen yksiköiden pitää pystyä jatkossakin tuottamaan kattavasti työterveyspalveluita toiminta-alueellaan kunnan oman henkilöstön lisäksi myös alueen yrityksille ja yhteisöille. Tällä varmistetaan laadukkaiden ja hinnaltaan kohtuullisten palvelujen saatavuus koko valtakunnan alueella. Kunnallisella omistajuudella varmistetaan myös riittävän suurien toimintayksiköiden säilyminen, palvelun ja toiminnan laatu sekä toiminnan kannattavuus.

Edellytyksenä kunnalliselle omistajuudelle näemme, että toiminta on organisoitu osakeyhtiömuotoon, jolloin se täyttää kilpailuneutraliteetin vaatimukset.

Sote -muutoksen yhteydessä kuntien lakisääteinen velvoite tarjota alueellaan työterveyspalveluja on siirtymässä maakunnille. Tämä on virittänyt myös keskustelun, että voiko kunta jatkossa omistaa työterveysyhtiöiden osakkeita. Selkeä kantamme on, että kaupungin ja kunnan omistamia työterveysyhtiöiden osakkeita ei tule siirtää korvauksetta maakuntien omistukseen, eikä ylipäätään tule säätää velvoitetta niiden siirtymisestä maakunnille. Työterveyspalveluista yhtiöille muodostunut pääoma ei ole kertynyt verorahoituksen kautta vaan normaalin liiketoiminnan periaatteiden mukaan. Näiden yhtiöiden taseissa voi olla merkittäviä pääomia ja olisi täysin kohtuutonta, jos ne pakolla siirrettäisiin pois kaupungin tai kunnan omistuksesta.

Kaupungit ja kunnat harjoittavat monenlaista, tuloksellista elinkeinopolitiikkaa. Yksi osa siitä on toimiva ja kattava työterveyshuolto. Kun kunta voi omistaa monenlaisia yhtiöitä elinkeinopolitiikkansa toteuttamiseen, ei ole perusteltua eikä oikeutettua saattaa työterveysyhtiöiden osakkeita eriarvoiseen asemaan.

Toivomme, että lainsäädäntötyön nykyisessä valmisteluvaiheessa voisit olla edesauttamassa näiden tavoitteidemme toteutumista.

Jarmo Nissi
puheenjohtaja
Työ ja terveys ry